

Хорошковська-Носач Т.П., науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТУ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В ПІДРУЧНИКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 3 КЛАСУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Мовно-літературна освіта забезпечує духовний розвиток учнів, формування гуманістичного світогляду, національної свідомості, активної громадянської позиції школярів і є одним із пріоритетних напрямів сучасної української освіти. Метою початкового курсу мовно-літературної освіти «є формування комунікативної, читацької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти засобами різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою <...> для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей» [1].

Одне із завдань Нової української школи – підготувати школярів до реального життя, сформувати в них життєво важливі компетентності, які дозволять їм бути конкурентоспроможними, орієнтуватись у соціумі, реагувати на потреби часу.

Основним засобом навчання, що найповніше відображає зміст освіти, є підручник. Загальновідомо, що в освітньому процесі використовуються лише ті програми, підручники та навчально-методичні посібники, які щорічно Міністерство освіти і науки України рекомендує для використання в закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) і надруковані за кошти державного бюджету. Підручники української мови для 3 класу ЗЗСО мають відповідати запитам сучасного суспільства. Навчальні тексти, ілюстративний матеріал, запитання й завдання, вміщені в підручниках, повинні враховувати інтереси школярів, бути цікавими й доступними третьокласникам, близькими до їхнього світосприйняття й водночас сприяти інтелектуальному розвитку учнів, мати виховний вплив і формувати в учнів бажання вивчати українську мову. Завдання підручників мають бути спрямовані на збагачення й активізацію словникового запасу учнів, розвиток умінь формулювати й висловлювати думки, оцінні судження, ставлення, активізувати мислення школярів, уміння працювати в команді, спонукати до комунікативної діяльності тощо. Значний потенціал для формування комунікативної та соціокультурної компетентностей мають завдання підручників, які спонукають третьокласників до користування мережею Інтернет, пошуку додаткових відомостей з інших джерел, взаємодії з однолітками та людьми старшого віку з метою запиту або обміну інформацією, що стосується виучуваного матеріалу.

Ми не ставили за мету аналізувати чинні підручники української мови для 3 класу ЗЗСО, лише зауважимо, що вони загалом відповідають зазначеним вище вимогам, містять тексти й завдання, наближені до реального життя учнів, й покликані формувати в них ключові та предметні компетентності.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-rochatkovoyi-osviti>.

Четверова Д.В., магістрантка факультету психології та соціальної роботи спеціальності «Початкова освіта» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя